

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

Pre Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nitra

na roky 2026 – 2032 s výhľadom do 2042

(v zmysle §5 a §4 ods. 2 zákona č. 2006 24/Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov)

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov:

Mesto Nitra

2. Identifikačné číslo:

IČO : 00308307

3. Adresa sídla:

Štefánikova tr.60, 95006 Nitra

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Marek Hattas, primátor mesta Nitry,

Štefánikova trieda 60, 95006 Nitra,

Tel.: +421 376502122,

E-mail: kancelariaprimatora@msunitra.sk

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:

Mgr. Vladimír Ballay, vedúci odboru strategického a projektového riadenia

Adresa: Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra

Tel.: +421 376502147

E-mail: ballay@msunitra.sk

5. Miesto a čas na konzultácie:

Mestský úrad mesta Nitra , Odbor projektového a strategického riadenia, Nitra

e-mail: reiskupova@msunitra.sk, ballay@msunitra.sk

Konzultovať vo veci posudzovaného strategického dokumentu podľa § 63 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), je možné počas celého procesu posudzovania strategického dokumentu. Čas konzultácií sa určí „prípade po prípade“ prostredníctvom kontaktnej osoby a podľa požiadavky a dohody subjektov, ktoré prejavia o konzultácii záujem.

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nitra roky 2026 – 2032 s výhľadom do 2042 (skrátaná verzia názvu dokumentu NITRA 2042)

2. Charakter dokumentu :

PHRSR mesta Nitra na obdobie rokov 2026 – 2032 s výhľadom do 2042 (ďalej len „NITRA 2042“) je kľúčovým strednodobým strategickým dokumentom, ktorým sa mesto Nitra pri výkone svojej činnosti bude usilovať o všestranný rozvoj územia mesta a o potreby svojich obyvateľov. NITRA 2042 má povahu nového dokumentu v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Dokument bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národných strategických dokumentoch, pričom zohľadňuje ciele a priority ustanovené v schválenom PHRSR NSK, SPR Nitra a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie mesta Nitra, zastrešuje všetky plánovacie dokumenty mesta Nitra pre jednotlivé oblasti rozvoja, smeruje k udržateľnému rozvoju územia mesta a je realizovaný na princípe

partnerstva. Nový strategický dokument je spracovávaný na základe analýz a reflektuje aj širšie vzťahy územia mesta.

3. Hlavné ciele rozvoja územia

Hlavné ciele vychádzajú z § 3 Ciele podpory regionálneho rozvoja Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, kde hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je:

- a) odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- b) zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- c) zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Cieľom Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nitra na roky 2026 – 2032 je analýza súčasného stavu mesta, jeho možností, príležitostí, potrieb a následného definovania vízie, globálneho cieľa a cieľov rozvoja a opatrení na dosiahnutie tých cieľov, ktoré napomôžu rozvoju mesta Nitra s ohľadom na potreby jeho obyvateľov. PHRSR stanovuje víziu obce do roku 2042.

Vízia

Nitra 2042 je mesto, ktoré pozná svoju minulosť, aktívne napĺňa potreby obyvateľov a ponúka inovatívne riešenia na globálne výzvy.

Jednotná vízia pre Nitru 2042 vychádza z jednotlivých vízií, vytvorených pre vybrané oblasti rozvoja mesta a to:

Vízia pre životné prostredie

Mesto Nitra je mestom zeleným a odolným, kde biodiverzita a udržateľné využívanie krajiny tvoria základ pre zdravé životné prostredie. Ochrana prírodných zdrojov, čisté ovzdušie a efektívne hospodárenie s vodou a odpadmi zvyšujú kvalitu života. Zeleň a opatrenia proti zmene klímy vytvárajú zdravé a bezpečné prostredie pre všetkých obyvateľov.

Vízia pre dopravu

Mesto Nitra je mesto s efektívnym, inteligentným, bezpečným a udržateľným dopravným systémom ktorý podporuje jeho hospodársky rozvoj, zvyšuje kvalitu života obyvateľov a prispieva k ochrane životného prostredia.

Vízia pre vzdelávanie, mládež a šport

Mesto Nitra je centrom kvalitného a dostupného vzdelávania, ktoré podporuje inklúziu, inovácie a celoživotné učenie. Efektívna spolupráca so školami, univerzitami a zamestnávateľmi zabezpečuje príležitosti pre všetky vekové skupiny a reflektuje potreby trhu práce. Mesto aktívne podporuje prácu s mládežou a rozvoj športu, čím prispieva k zdravému a aktívnemu životnému štýlu obyvateľov.

Vízia pre zdravotno-sociálnu oblasť

Mesto, ktoré sa spoločne (po)stará o zraniteľných ľudí

Vízia pre kultúru, kreatívny priemysel a cestovný ruch

Mesto Nitra je sebavedomé, moderné, pulzujúce a kreatívne európske mesto s bohatou a rôznorodou inkluzívnou kultúrnou ponukou, rozvíjajúcim sa kreatívnym priemyslom, zachovávajúce a hrdo prezentujúce hodnoty svojho kultúrneho dedičstva a vytvárajúce podmienky pre udržateľný mestský cestovný ruch v novej kvalite. Je vstupnou bránou do

regiónu, známe na mape európskeho kultúrneho cestovného ruchu ako mesto s významnou stopou v spoločnej európskej histórii.

Vízia mestského úradu

Otvorený a zodpovedný úrad s partnerským prístupom slúžiaci ľuďom a prinášajúci kvalitu do ich života.

Globálny cieľ rozvoja mesta Nitra

Vytvoriť odolné, udržateľné a inkluzívne mesto, ktoré poskytuje vysokú kvalitu života všetkým obyvateľom – v bezpečnom, zelenom a funkčne prepojenom prostredí, podporujúcom vzdelávanie, zdravie, kultúru, inovatívnu ekonomiku a aktívnu spoluprácu medzi samosprávou, komunitami a partnermi.

Priority a ciele rozvojových oblastí mesta Nitra

OBLASŤ URBANIZMUS

PRIORITA 1 Územne spravodlivá Nitra

Strategický cieľ 1.1: Zabezpečiť udržateľný a vyvážený rozvoj mesta prostredníctvom moderného územného plánovania, ktoré reflektuje environmentálne, urbanistické a socio-ekonomické potreby obyvateľov

PRIORITA 2 Mesto historickej pamäte

Strategický cieľ 2.1: Podporiť udržateľný rozvoj a zvýšiť atraktivitu historického jadra Nitry prostredníctvom citlivej obnovy a revitalizácie urbanistickej štruktúry so zachovaním jej historickej identity a funkčnej prepojenosti.

PRIORITA 3 Mesto silných štvrtí

Strategický cieľ 3.1: Podporovať rozvoj silných mestských štvrtí s vyváženou funkčnou štruktúrou, dostupnými verejnými priestormi a kvalitným bývaním.

PRIORITA 4 Mesto primeraných vzdialeností (10-15-30)

Strategický cieľ 4.1: Podporiť kompaktný a dostupný urbanizmus v Nitre, ktorý zabezpečí efektívne rozmiestnenie základných služieb, kvalitných verejných priestorov, zelene a dopravných spojení v primeranej dochádzkovej vzdialenosti, čím sa posilní lokálna identita mestských štvrtí a prispeje k udržateľnému rozvoju mesta.

PRIORITA 5 Mesto kvalitných verejných priestranstiev

Strategický cieľ 5.1: Podporiť kvalitné, bezpečné a funkčne diferencované verejné priestory v Nitre prostredníctvom premyslenej urbanistickej koncepcie, ktorá zohľadňuje hierarchiu a štandardizáciu ulíc, námestí a vegetačných plôch s dôrazom na spoločenské kontakty, mobilitu a multifunkčnosť mestského priestoru.

PRIORITA 6 Kľúčové elementy mesta

Strategický cieľ 6.1: Podporiť rozvoj a revitalizáciu kľúčových urbanistických prvkov mesta Nitry s dôrazom na historické, prírodné a infraštruktúrne dominanty, ktoré prispievajú k zvyšovaniu atraktivity, funkčnosti a kvality mestského prostredia.

OBLASŤ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

PRIORITA 1 Kvalita krajiny, podpora biodiverzity a ekosystémových služieb

Strategický cieľ 1.1: Cielene podporovať biodiverzitu územia, ekosystémové funkcie a služby a environmentálne vhodné využívanie krajiny

PRIORITA 2 Ochrana vôd, pôdy a ovzdušia

Strategický cieľ 2.1: Systematicky pristupovať k ochrane prírodných zdrojov na území mesta

PRIORITA 3 Adaptačné a mitigačné opatrenia na zmenu klímy

Strategický cieľ 3.1: Dosiahnuť väčšiu odolnosť územia mesta voči očakávaným dôsledkom zmeny klímy - najmä horúčav, sucha a privalových dažďov.

PRIORITA 4 Kvalitná a bezpečná verejná zeleň a mestské priestranstvá

Strategický cieľ 4.1: Zabezpečiť a udržiavať kvalitný a udržateľný systém verejnej zelene v meste

PRIORITA 5 Mestské poľnohospodárstvo a mestská fauna

Strategický cieľ 5.1: Zlepšovať podmienky pre mestské poľnohospodárstvo a ochranu živočíchov na území mesta

PRIORITA 6 Odpady a odpadové hospodárstvo

Strategický cieľ 6.1: Optimalizovať systém zberu a separovania odpadov, vrátane predchádzania ich vzniku.

OBLASŤ DOPRAVA

PRIORITA 1 Efektívny, bezpečný a udržateľný dopravný systém

Strategický cieľ 1.1: Rozvoj a podpora udržateľných foriem dopravy

Strategický cieľ 1.2: Modernizácia dopravnej infraštruktúry

Strategický cieľ 1.3: Podpora alternatívnych foriem dopravy

Priorita 2 Inteligentný a trvalo udržateľný rozvoj dopravy

Strategický cieľ 2.1: Inteligentné dopravné systémy

Strategický cieľ 2.2: Trvalo udržateľný rozvoj a ochrana životného prostredia

OBLASŤ BEZPEČNOSŤ

PRIORITA 1 Bezpečné mesto

Strategický cieľ 1.1: Vytvoriť podmienky na znižovanie kriminality v meste a zabezpečiť ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste Nitra

OBLASŤ VZDELÁVANIE, MLÁDEŽ A ŠPORT

PRIORITA 1 Kvalitní a spokojní sprievodcovia vo výchove a vzdelávaní

Strategický cieľ 1.1: Podporiť profesionálny rast, finančnú stabilitu a pracovnú spokojnosť sprievodcov vo vzdelávaní - pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov, vychovávateľov, lektorov, pracovníkov s mládežou, trénerov, mentorov a ďalších zamestnancov vzdelávacích inštitúcií s cieľom zvýšiť atraktivitu týchto povolání v meste Nitra a zabezpečiť dostatok kvalifikovaných odborníkov.

PRIORITA 2 Moderne a v spolupráci

Strategický cieľ 2.1: Podporiť moderné a inovatívne vzdelávanie, ktoré je založené na spolupráci medzi rôznymi poskytovateľmi vzdelávania, školami, rodičmi, firmami a komunitami, čím sa posilní príprava ľudí na trh práce aj na aktívne občianstvo.

PRIORITA 3 Bezpečné a podnetné prostredie

Strategický cieľ 3.1: Zabezpečiť bezpečné, inkluzívne a podnetné prostredie pre celoživotné vzdelávanie, vzdelávanie detí a mládeže, prácu s mládežou a mestský šport s dôrazom na duševné zdravie, emocionálnu stabilitu a podporu komunitného života.

OBLASŤ ZDRAVOTNO-SOCIÁLNA

Priorita 1 Pomoc bližšie k občanom

Strategický cieľ 1.1: Zavádzať inovácie v prístupe k zdraviu a sociálnej starostlivosti

Strategický cieľ 1.2: Tvoríť komunitné prístupy k sociálno-zdravotnej starostlivosti

Priorita 2 Dostupný domov

Strategický cieľ 2.1: Rozvíjať inkluzívne nájomné bývanie

Priorita 3 Finančná stabilita

Strategický cieľ 3.1: Stabilizovať financovanie zabezpečenia sociálno-zdravotnej starostlivosti

PRIORITA 1 Rozmanitá kultúrna ponuka

Strategický cieľ 1.1: Rozvíjať kvalitnú a rôznorodú kultúrnu ponuku dostupnú pre všetkých

PRIORITA 2 Konkurencieschopný kreatívny priemysel

Strategický cieľ 2.1: Rozvíjať a podporovať kreatívny priemysel v meste zabezpečením vhodných podmienok pre jeho aktérov

PRIORITA 3 Trvácne kultúrne dedičstvo

Strategický cieľ 3.1: Zachovávať a sprístupňovať hodnoty kultúrneho dedičstva prostredníctvom aktívneho partnerstva zainteresovaných subjektov, využívania inovatívnych technológií a smart riešení

PRIORITA 4 Atraktívna ponuka v cestovnom ruchu

Strategický cieľ 4.1: Rozvíjať udržateľný cestovný ruch založený na jedinečnosti mesta, inovatívnosti, dostupnosti, kvalite, sieťovaní a efektívnom využívaní lokálnych zdrojov a potenciálu destinácie.

OBLASŤ SPRÁVA MESTA

PRIORITA 1 Správa mesta

Strategický cieľ 1.1: Posilniť dobré meno mesta a zlepšiť uplatnenie princípov inteligentného udržateľného a zodpovedného rozvoj

Strategický cieľ 1.2: Zvýšiť dôveru verejnosti v samosprávu a podporiť aktívnu účasť obyvateľov

Strategický cieľ 1.3: Zabezpečiť moderné a efektívne plánovanie a riadenie mesta

Strategický cieľ 1.4: Kvalitná a efektívna verejná správa

4. Obsah a osnova strategického dokumentu:

Nový strategický strednodobý rozvojový dokument je spracovávaný na základe analýz, ktorý reflektuje aj širšie vzťahy územia.

NITRA 2042 je kľúčovým strednodobým strategickým dokumentom, ktorým sa mesto Nitra pri výkone svojej činnosti bude starať o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. PHRSR Nitra má povahu nového dokumentu v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, pričom zohľadňuje ciele a priority ustanovené v PHRSR NSK a je v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie mesta Nitra a zastrešuje všetky plánovacie dokumenty pre viaceré oblasti rozvoja, smeruje k udržateľnému rozvoju územia a je realizovaný na princípe partnerstva.

Podrobný obsah strategického dokumentu:

1. Úvod – východiská, relevantné vstupy a popis prípravy dokumentu.
2. Analytické východiská, trendy a odhad budúceho možného vývoja - zhodnotenie súčasnej situácie vrátane hodnotenia strategických a koncepcných dokumentov, kľúčové trendy vývoja, identifikácia vnútorného potenciálu vymedzeného územia a jeho špecifiká, identifikácia výziev – problémov – potrieb, porovnanie územia s podobnými územiami, zhrnutie kľúčových zistení a odporúčania pre spracovanie stratégie rozvoja územia mesta Nitra.
3. Strategická časť a rozvojová stratégia – vízia územia, strategické ciele a priority, definovanie vhodnej stratégie územia a vymedzenie priorít financovaných prevažne z EÚ fondov, strategickí sociálno-ekonomickí partneri.
4. Programová časť – strategické programy a navrhované intervencie, investičné a neinvestičné aktivity územia.

5. Realizačná a finančná časť vrátane návrhu implementačného plánu, a plán monitorovania - nástroje/opatrenia/aktivity na implementáciu stratégie a osobitne definovanie tém a operácií financovaných z EÚ fondov, plán implementácie stratégie - rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačná štruktúra, identifikácia potreby aktualizácie alebo tvorby nového strategického dokumentu.
6. Záver - zoznam skratiek a použitá literatúra
7. Prílohy - analytická časť, prehľad navrhovaných aktivít / akčný plán, Integrovaná územná stratégia Funkčnej mestskej oblasti Nitra, zoznam členov pracovných skupín.

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu:

Strategický dokument sa predkladá invariantne. V rámci procesu posudzovania vplyvov dokumentu je jeho obsah a v ňom navrhované riešenia porovnávané s nulovým variantom.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania:

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania nového strategického dokumentu NITRA 2042 pozostáva z nasledovných etáp realizovaných v období:

Rok 2024												
Fázy/ Termín (mesiace)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prípravná												
Prevzatie IÚS FMO NITRA												
Analytická												
Strategická a návrh vízie												
Programová												
Realizačná												
Finančná												
Posúdenie a schválenie												
Rok 2025												
Fázy/ Termín (mesiace)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Strategická a návrh vízie												
Programová												
Realizačná												
Finančná												
Posúdenie a schválenie												

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom:

Pri spracovaní PHRSR sa vychádzalo aj z nasledovných strategických dokumentov :

Nadnárodná úroveň
Agenda OSN pre udržateľný rozvoj 2030 (Agenda 2030)
Parížska dohoda o zmene klímy
Kjótsky protokol
Protokol o vode a zdraví
Rámcová smernica o vode
Bazilejský dohovor
Dohovor o biologickej diverzite
Európska sociálna charta
Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
Všeobecná deklarácia ľudských práv

Charta základných práv Európskej únie
Dohovor o právach dieťaťa
Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Európsky dohovor o ľudských právach)
Európsky pilier sociálnych práv
Národná úroveň
Národné priority implementácie Agendy 2030
Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky - Slovensko 2030
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
Východisková pozícia Slovenskej republiky k politike súdržnosti Európskej únie po roku 2020
Národný investičný plán SR na roky 2018 - 2030 (návrh)
Koncepcie mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030
Analýzu regiónov na úrovni VÚC a na úrovni subregiónov
Prognóza obyvateľstva Slovenska do roku 2060 - predpokladov v kontexte pokračujúcej transformácie
Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035
Koncepcia energetickej efektívnosti SR
Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030
Stratégia výskumu a republiky (RIS3) vrátane príslušného Implementačného plánu
Podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách
Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030
Stratégia rozvoja elektromobility v Slovenskej národnej hospodárstve Slovenskej republiky
Návrhu akčného plánu rozvoja elektromobility v Slovenskej republike
Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
Návrh priorít vo výstavbe cestnej infraštruktúry (2020)
Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest
Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (MDV SR)
Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020
Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020
Regionálna úroveň
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
Koncepcia rozvoja kultúry Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2021-2027 s výhľadom do 2030
Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2018 – 2023
Koncepcia stredného školstva v Nitrianskom samosprávnom kraji na roky 2021 – 2027
Regionálna Inovačná Stratégia 2021-2027
Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v Nitrianskom samosprávnom kraji 2022/2023
Regionálny Akčný Plán NSK na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2021-2022
Regionálny plán udržateľnej mobility NSK
Smart koncepcia regionálneho rozvoja NSK do roku 2027
Stratégia rozvoja cyklotrás v NSK na roky 2021 – 2027
Stratégia rozvoja vidieka Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022
Strategický a marketingový plán rozvoja cestovného ruchu v NSK na roky 2014 – 2020
Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Strategicko - plánovacieho regiónu Nitra 2030
Miestna úroveň
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nitry na roky 2015-2023 (2025)
Územný plán mesta Nitra v znení zmien a doplnkov č. 1 - č. 6
Generálny plán zelene pre mesto Nitra

Manuál tvorby verejných priestranstiev pre mesto Nitra
Stratégia adaptačných opatrení na zmenu klímy pre mesto Nitra
Nízkouhlíková stratégia pre mesto Nitra
Audit pre sústavu verejného osvetlenia
Plán udržateľnej mobility (PUM)
NK31 – Stratégia rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu 2021 – 2031
Stratégia rozvoja cestovného ruchu v meste Nitra na roky 2021 – 2031
Stratégia prístupnosti mesta Nitry pre všetkých
III. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nitra
Stratégia riešenia rizikového správania
Koncepcia riešenia problematiky ľudí bez domova na území mesta Nitry na roky 2019 – 2022
Situačná analýza migrácie a možností integrácie cudzincov v meste Nitra
Program aktívneho starnutia v Nitre na roky 2023 -2030
Program rozvoja bývania mesta Nitra do roku 2030
Stratégia integrácie cudzincov (vrátane utečencov a odídenčov) v meste Nitra s výhľadom do roku 2035

8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu:

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

9. Druh schvaľovacieho dokumentu:

Uznesenie mestského zastupiteľstva v Nitre

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy:

Príprava dokumentu si nevyžaduje žiadne dodatočné vstupy relevantné pre posudzovanie z hľadiska vplyvov na životné prostredie. Naopak, koncepcia strategického dokumentu je zameraná na zníženie materiálových a energetických vstupov do miestnej ekonomiky na vymedzenom území. Naplnenie stratégie konkrétnymi investičnými a neinvestičnými akciami bude predmetom posúdenia podľa zákona na úrovni posudzovania vplyvov na životné prostredie jednotlivých činností a dokument ako taký nevytvára priamy rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri spracovaní strategického dokumentu mesta Nitra boli využité:

- dostupné existujúce poznatky získané v rámci prípravných prác, osobitne dôležité strategické a koncepčné dokumenty (NSK, mesta Nitry) zaoberajúce sa parciálnymi problémami, ktoré budú riešené v PHRSR mesta Nitry.
- stratégie a koncepčné materiály s celoštátnou pôsobnosťou, napríklad Partnerská dohoda SR na roky 2021-2027, Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti
- výstupy z verejných diskusií s aktérmi (identifikácia problémov/výziev, cieľov a rozvojových zámerov aktérov v dotknutom území),
- požiadavky a rozvojové zábery mesta Nitry, jednotlivých odborov mesta a priamo riadených organizácií,
- súbory štatistických dát pre inventarizačnú a analytickú časť (primárne a sekundárne dáta),
- súbory štatistických dát (primárne dáta) získané na základe dotazníkových prieskumov,
- relevantné právne normy,
- odborné kapacity v území cez vytvorené tematické pracovné skupiny.

V procese spracovania strategického dokumentu boli premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, odborná

verejnosť, hlavní aktéri rozvoja, hlavní sociálno-ekonomickí partneri, poslanci mestského zastupiteľstva, primátor a vedenie mesta Nitry, príslušné komisie pri MZ.

2. Údaje o výstupoch:

Výstupom procesu plánovania je strategický dokument – nový PHRSR mesta Nitry na roky 2026 – 2032 s výhľadom do roku 2042, schválený mestským zastupiteľstvom. PHRSR mesta Nitry má v strategickej časti formulovanú víziu, hlavný cieľ a priority, ktoré vyplývajú z identifikovaných problémov na území mesta Nitry.

Pre sledovanie realizácie PHRSR mesta Nitry je v realizačnej časti dokumentu pripravovaný súbor merateľných ukazovateľov, ktoré umožňujú adekvátne vyhodnotiť naplnenie cieľov strategického dokumentu. Merateľné ukazovatele majú definované cieľové hodnoty a časové body očakávaného dosiahnutia cieľových hodnôt. Systém merateľných ukazovateľov je napojený na strategický cieľ a umožňuje vyhodnotiť progres implementácie.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Vzhľadom na povahu a ciele strategického dokumentu sa očakávajú hlavne pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie ako aj na kvalitu života obyvateľov vymedzeného územia. V dokumente sú formulované samostatné strategické ciele (SC), ktoré sú prioritne alebo sekundárne zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia.

Dosiahnutie pozitívnych vplyvov na životné prostredie podporí realizácia aktivít navrhnutých v stratégii využitím takých nástrojov, ktoré zaisťujú vzájomnú synergiu a komplementaritu realizovaných aktivít a projektov.

V súčasnosti platná legislatíva na úseku ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia, ako aj povoľovací systém, zahŕňajúci tiež posudzovanie vplyvov jednotlivých investičných zámerov na životné prostredie, prispievajú k zabezpečeniu minimalizácie negatívnych vplyvov strategického dokumentu, ktoré musia vytvárať predpoklady pre zosúladenie navrhovaných činností s podmienkami krajiny. Navrhnuté aktivity do územia budú včlenené tak, aby došlo k uspokojeniu záujmov a potrieb spoločnosti na jednej strane a súčasne nebola narušená ekologická stabilita krajiny. Konkrétne vplyvy na životné prostredie vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu nie je možné vo fáze spracovania oznámenia o strategickom dokumente kvantifikovať. Jednotlivé environmentálne dosahy budú v prípade potreby podrobne opísané v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Niektoré konkrétne aktivity môžu podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie. Pri realizácii investičných zámerov je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Strategický dokument nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov, ale vytvára predpoklady pre zlepšenie kvality ich života. Aktivity podporujúce zlepšenie kvality života obyvateľov sú zahrnuté tak vo vízii ako aj v prioritách a strategických cieľoch mesta Nitry, osobitne v prioritách a strategických cieľoch zameraných na zlepšovanie kvality všetkých zložiek životného prostredia, cieľoch a navrhovaných investičných a neinvestičných akciách na zvýšenie ekonomickej výkonnosti územia a následne zlepšenie socioekonomickej situácie všetkých skupín obyvateľstva a v oblasti zlepšovania verejných služieb vrátane poskytovania zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb.

V rámci jednotlivých priorít sú strategické ciele definované s dôrazom na zlepšovanie kvality života obyvateľov nielen zlepšovaním kvality životného prostredia, ale aj služieb obyvateľom priamo spojených s podporou ich zdravia a to podporou rozvoja relevantnej infraštruktúry a poskytovaním kvalitných verejných služieb.

5. Vplyvy na chránené územia:

PHRSR mesta Nitra sa v rámci svojich priorít a cieľov zameriava na ochranu a zamedzenie degradácie prírodného dedičstva a vychádza z existujúcich schválených a posúdených rozvojových dokumentov v území mestskej funkčnej oblasti s jadrovým mestom Nitra. Navrhované rozvojové zámery budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR v oblasti ochrany prírody a krajiny, čím budú rešpektovať jednotlivé stupne ochrany v riešenom a dotknutom území. Dokument má všeobecný charakter bez konkrétneho spôsobu realizácie aktivít, preto nie je reálne špecifikovať riziká súvisiace s jeho realizáciou na chránené územia. Jednotlivé investičné projektové zámery budú podliehať samostatnému posudzovaniu vplyvov na životné prostredie v zmysle platnej legislatívy.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu:

V priebehu implementácie sa môžu vyskytnúť problémy, ktoré môžu ovplyvniť dosiahnutie priorít a definovaných cieľov a efektívnosť implementácie. Medzi tieto riziká môžu patriť okolnosti vis major ako napr. nepredvídateľná podobná pandémia ako Covid-19 v roku 2020, alebo vojna na Ukrajine v roku 2022. Niektoré riziká však predvídateľné sú a je potrebné ich identifikovať a nastaviť postupy na zníženie pravdepodobnosti ich výskytu, prípadne na minimalizáciu ich dopadov. Riziká je potrebné pravidelne identifikovať v spolupráci s partnermi a nastaviť a aktualizovať plán ich riadenia. Pre riadenie rizík je vhodné v prípade závažnosti a početnosti rizík vytvoriť plán riadenia rizík vrátane opatrení na ich elimináciu príp. zníženie ich dopadov

Kľúčovými rizikami súvisiacimi s tvorbou a implementáciou sú:

a/ tvorba nového dokumentu a príprava aktivít vrátane jednotlivých projektov a aktualizácia dokumentu

- nedostatočné povedomie odbornej a laickej verejnosti o cieľoch kohéznej politiky, o princípoch integrovaného prístupu, deficity strategického prístupu - preferovanie momentálnych potrieb oproti dlhodobému dopadu
- nezáujem relevantných aktérov o participáciu na príprave dokumentu,
- nízka účasť verejnosti,
- právne a legislatívne prekážky - zmena legislatívy, náročný proces schvaľovania súvisiacich dokumentov,
- časový nesúlad a harmonogram realizácie, nedostatočný čas na kvalitné participačné procesy prípravy dokumentu, limitovanie metód interakcií s aktérmi, schvaľovanie a participácia verejnosti,
- nedostatočná podpora resp. dostupnosť odborných kapacít,
- nedosiahnutie dohody o prioritách mesta Nitra,

b/ implementácia cieľov strategického dokumentu

- výpadok daňových príjmov samosprávy,
- nedostatočná pripravenosť investičných akcií (projektová a predprojektová príprava), nezabezpečenie časového a vecného súladu realizácie jednotlivých projektov,
- komplikovaný proces verejného obstarávania a chybovosť dokumentácie VO,
- nezvládnutá vecná, časová a priestorová previazanosť odvetvových stratégií a koncepcií
- nedostatočná finančná kapacita na spolufinancovanie projektov,
- zlyhanie v získavaní externých finančných zdrojov (iné finančné nástroje EÚ a iné zdroje)
- neefektívna koordinácia relevantných aktérov a partnerov,
- nedostatočná kvalita manažmentu projektov – profesionálni projektoví manažéri,
- nedostatočná flexibilita a možnosť rozhodovania o finančnej podpore "tematických, podporných" projektov v rámci disponibilnej alokácie,
- nedostatočná spolupráca so SEP,
- nedostatočná komunikácia s verejnosťou,

K ďalším rizikám patria:

- nedostatočná podpora miestneho, mestského a regionálneho rozvoja z národnej úrovne,
- nezáujem žiadateľov/partnerov o financovanie z EÚ,
- nedostatočná komplementarita vo využívaní rôznych finančných nástrojov a možnosti viaczdrojového financovania,
- nedostatočné monitorovanie a hodnotenie výstupov/výsledkov a dopadu realizovaných investičných akcií.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice:

Vymedzené územie Nitra nemá spoločnú hranicu so žiadnym iným štátom. Významné vplyvy, ani značne nepriaznivé vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa nepredpokladajú.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení:

Zainteresovanou verejnosťou sú všetci občania, združenia a iniciatívy občanov, právnické a fyzické osoby pôsobiace na území mesta Nitry.

2. Zoznam dotknutých subjektov:

- Obce (s hranicou katastra)
- Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 2A 94901 Nitra

Regionálne orgány štátnej správy

- Okresný úrad Nitra, Štefánikova trieda 69, Nitra 949 01 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Štefánikova 58, 949 63 Nitra

Orgány špecializovanej štátnej správy

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
- Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, P.O. BOX 52, 837 52 Bratislava 37
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava
- Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, P. O. BOX 82, 817 82 Bratislava
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4,6,8, 816 43 Bratislava
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
- Ministerstvo kultúry SR, Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava – Staré Mesto

Ďalšie dotknuté subjekty:

- Štátna ochrana prírody, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica
- LESY SR, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Nábřežie za hydrocentrálou 4, 940 60 Nitra
- Krajský pamiatkový úrad, Námestie Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra
- Železnice SR, Bajkalská 720/41, 821 05 Ružinov
- Nitrianske regionálne združenie obcí, Obecný úrad Jelšovce č. 37, 951 43 Jelšovce

3. Dotknuté susedné štáty:

Nie sú dotknuté.

V. Doplňujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu):

Predkladané oznámenie neobsahuje žiadne mapové ani iné grafické dokumentácie.

Prílohy:

Pracovná verzia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nitra na roky 2026 – 2032 s výhľadom do 2042

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

Totožné s časťou II. Základné údaje o strategickom dokumente / 7. Vzťah k iným strategickým dokumentom a vrátane použitej literatúry v obsahu dokumentu

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Nitra, 14. apríla 2025

1. Meno spracovateľa oznámenia:

Meno a priezvisko: Mgr. Vladimír Ballay, vedúci odboru strategického a projektového riadenia

Adresa: Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra

Tel.: 037/65 02 147

e-mail: ballay@msunitra.sk

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Meno a priezvisko: Marek Hattas, primátor mesta Nitry

Adresa: Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra

Tel.: 037/65 02 112

e-mail: kancelariaprimatora@msunitra.sk

.....
Marek Hattas
primátor mesta Nitry